

<p>T1 tukea oppilaan jäsen- tyneen karttakuvan rakentumista maapal- lost</p>	<p>7.lk Oppilas hahmottaa maapallon karttaku- van peruspiirteet.</p>	<p>8.lk Oppilas vahvistaa maapallon karttaku- van piirteiden osaa- mista.</p>	<p>9.lk Oppilas hahmottaa maapallon karttaku- van piirteiden vaiku- tuksen erilaisiin maan- tieteellisiin ilmiöihin.</p>
<p>S1 Maapallon kartta- kuva ja alueet S2 Ajankohtainen muuttuva maailma S3 Elämän perusedel- lytykset maapallolla S4 Muuttuvat maise- mat ja elinympäristöt S5 Ihmiset ja kulttuuri maapallolla S6 Kestävä elämän- tapa ja luonnonvaro- jen kestävä käyttö</p>	<p>Maanosan ja mante- reen ero, valtameret ja maanosat kartalla, ilmansuunnat, kartta- kuvan peruspiirteet, paikan määrittämi- nen, etäisyyksien mit- taaminen maapallolla</p> <p>Ajankohtaiset maatie- teelliset uutiset maail- mankartalla</p> <p>Vuorokauden ja vuo- denaikojen vaihtelu, aikavyöhykkeet</p> <p>Ympäristön ja ilmas- ton muutokset, globa- lisaation vaikutukset esimerkein</p> <p>Omat kulutusvalinnat ja toiminta vastuulli- sena kansalaisena</p>	<p>Valtioita Euroopassa ja muualla: nimeämi- nen ja sijainti</p> <p>Maapallon karttaku- van piirteiden osaa- misen vahvistaminen</p> <p>Ajankohtaiset maatie- teelliset uutiset maail- mankartalla</p> <p>Elämän perusedelly- tysten, ilman, veden ja ravinnon jakautumi- nen maapallolla ja nii- den kestävä hyödyntä- minen</p> <p>Ilmasto- ja kasvilli- suusvyöhykkeet</p> <p>Maapallon eri aluei- den luonto ja kulttuu- rimaisemien piirteet, kuvan tulkinta</p> <p>Omien kulutusvalinto- jen arviointi ja toimin- nan pohdinta vastuul- lisena kansalaisena, luonnonvarojen kestä- vän käytön periaate</p>	<p>Maapallon karttaku- van piirteiden vaikutus erilaisiin maantieteel- lisiin ilmiöihin</p> <p>Ajankohtaiset maatie- teelliset uutiset maail- mankartalla ja niiden mahdolliset vaikutuk- set Suomen oloihin</p> <p>Elämän perusedelly- tysten jakautuminen maapallolla: vaikutuk- set eri alueiden ihmi- sille, asutukseen, elin- keinoihin ja ihmisen muuhun toimintaan Omien kulutusvalinto- jen arviointi ja toimin- nan pohdinta vastuul- lisena kansalaisena, luonnonvarojen kestä- vän käytön periaate</p>
<p>Laaja-alainen osaami- nen</p>	<p>L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen L4 Monilukutaito L5 Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen</p>		
<p>Arvioinnin kohde</p>	<p>Maapallon karttakuvan hahmottaminen ja keskeisen paikannimistön tunteminen</p>		

<p>T2 ohjata oppilasta tutki- maan luonnonmaan- tieteellisiä ilmiöitä sekä vertailemaan luonnonmaisemia Suomessa ja muualla maapallolla</p>	<p>7.lk Oppilas tutustuu elä- män luonnonmaantie- teellisten perusedelly- tysten erilaiseen ja- kautumiseen maapal- lolla</p>	<p>8.lk Oppilas hahmottaa eri alueiden luonnon- maantieteellisen eri- laisuuden</p>	<p>9.lk Oppilas ymmärtää elä- män luonnonmaantie- teellisten perusedelly- tysten erilaisen jakau- tumisen maapallolla</p>
<p>S1 Maapallon kartta- kuva ja alueet S2 Ajankohtainen muuttuva maailma S3 Elämän perusedel- lytykset maapallolla S4 Muuttuvat maise- mat ja elinympäristöt S5 Ihmiset ja kulttuuri maapallolla S6 Kestävä elämän- tapa ja luonnonvaro- jen kestävä käyttö</p>	<p>Kartan peruskäsitteet</p> <p>Planetaarisuus ja sen vaikutukset maapal- lolla: vuorokauden ja vuo- denaikojen vaihtelu, aikavyöhykkeet</p> <p>Ilmasto- ja kasvilli- suusvyöhykkeisyyden peruspiirteet</p> <p>Ilmastonmuutos käsit- teenä</p> <p>Eri alueiden luonnon ja kulttuurimaisemien piirteitä, kuvan tul- kinta</p> <p>Ajankohtaisia maan- tieteellisiä uutisia maailmankartalla</p>	<p>Maapallon vyöhykkei- syy</p> <p>Keskeisiä paikannimiä Suomessa, Euroopassa ja maailmassa</p> <p>Luonnonmaisemat Suomessa ja maapal- lolla</p> <p>Elämän perusedelly- tysten, ilman, veden ja ravinnon jakautumi- nen ja kestävä hyö- dyntäminen maapal- lolla</p> <p>Kuvantulkintataitojen vahvistaminen</p> <p>Lähiympäristön tila ja esimerkkejä ympäris- tönmuutoksista</p> <p>Ilmastonmuutoksen vaikutuksia</p> <p>Ajankohtaisia maan- tieteellisiä uutisia maailmankartalla</p>	<p>Karttakäsitteitä; erilai- sia fyysisiä ja teema- karttoja</p> <p>Elämän perusedelly- tysten epätasainen ja- kautuminen maapal- lolla sekä niiden vaiku- tukset eri alueiden ih- misille, asutukselle ja elinkeinoille</p> <p>Suomen luonnon- maantieteellisten pe- ruspiirteiden sekä sään ja ilmaston vai- kutuksen maamme elinolosuhteisiin</p> <p>Suomen maisema-alu- eet, oman kotiseudun erityispiirteet ja nii- den vaalimisen merki- tys, ihmisen vaikutus lähiympäristöön</p> <p>Viimeisimmän jääkau- den vaikutukset mai- semaan ja elin- oloihimme</p> <p>Ympäristövaikuttami- sen mahdollisuuksia</p> <p>Omat kulutusvalinnat esimerkiksi energian käytössä</p>

			Ajankohtaisia maantieteellisiä ja ympäristön tilaa koskevia uutisia maailmankartalla sekä niiden vaikutukset Suomen oloihin
Laaja-alainen osaaminen	L4 Monilukutaito L5 Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen		
Arvioinnin kohde	Luonnonmaantieteellisten ilmiöiden tuntemus		

T3 ohjata oppilasta tutkimaan ihmismaantieteellisiä ilmiöitä ja kulttuurimaisemia sekä ymmärtämään erilaisia kulttuureita, elinkeinoja ja ihmisten elämää Suomessa ja maapallon eri alueilla	7.lk Oppilas tutustuu ihmismaantieteellisten ilmiöiden vyöhykkeesyteen maapallolla	8.lk Oppilas perehtyy väestön alueellisen jakautumisen eroihin Suomessa ja maailmassa, väestömuutoksiin sekä niiden ajankohtaisuuteen ja vaikutuksiin	9.lk Oppilas hahmottaa väestön alueellisen jakautumisen edellytyksiä ja pohtii elinkeinojen harjoittamisen mahdollisuuksia sekä kulttuurisia ulottuvuuksia
S1 Maapallon karttakuva ja alueet S2 Ajankohtainen muuttuva maailma S3 Elämän perusedellytykset maapallolla S4 Muuttuvat maisemat ja elinympäristöt S5 Ihmiset ja kulttuuri maapallolla S6 Kestävä elämäntapa ja luonnonvarojen kestävä käyttö	Erilaisia ihmismaantieteellisiä ilmiöitä eri aika- sekä ilmasto ja kasvillisuusvyöhykkeillä Erilaisia kulttuurimaisemia sekä erilaisia kulttuureja ja ihmisten elinoloja eri alueilla Maapallon eri alueiden luonnon ja kulttuurimaisemien muutoksia Ihmisen vaikutus ympäristömuutoksiin,	Väestön alueellinen jakautuminen Suomessa ja maailmassa, muuttoliikkeen vaikutukset väestömuutoksiin Väestön alueellisen jakautumisen edellytyksiä Maailman eri alueiden luonnon ja kulttuurimaisemien muutoksia, niiden syitä ja seurauksia Ihmisen vaikutus ympäristömuutoksiin,	Väestön alueellisen jakautumisen ja muuttoliikkeiden syitä ja seurauksia Elinkeinojen harjoittamisen alueellisia mahdollisuuksia Maapallon eri alueiden luonnon ja kulttuurimaisemien muutoksia, niiden syitä ja seurauksia Kansalaisten mahdollisuudet vaikuttaa alueiden suunnitteluun terveelliseksi,

	erityisesti ilmastonmuutokseen Ajankohtaisia ihmismaantieteellisiä uutisia maailmankartalla	erityisesti ilmastonmuutokseen Ajankohtaisia ihmismaantieteellisiä uutisia maailmankartalla	turvalliseksi ja viihtyisäksi elinympäristöksi Omat kulutusvalinnat ja toiminta vastuullisena kansalaisena Luonnonvarojen kestävän käytön ja biotalouden periaatteet Ajankohtaisia ihmismaantieteellisiä uutisia maailmankartalla, ilmiöiden syitä ja seurauksia
Laaja-alainen osaaminen	L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu L4 Monilukutaito		
Arvioinnin kohde	Ihmismaantieteellisten ilmiöiden tuntemus		

T4 kannustaa oppilasta pohtimaan ihmisen toiminnan ja luonnon ympäristön välistä vuorovaikutusta sekä ymmärtämään luonnonvarojen kestävän käytön merkitys	7.lk Oppilas tutustuu ihmisen toiminnan luonnonmaantieteellisiin vaikutuksiin muun muassa ilmastokysymyksessä	8.lk Oppilas hahmottaa ihmisen toiminnan luonnonmaantieteellisiä vaikutuksia sekä arvioi oman toiminnan ja valintojen vaikutusta muutoksiin	9.lk Oppilas pohtii ja arvioi omia kulutusvalintojaan ja toimintaansa vastuullisena kansalaisena.
S1 Maapallon karttakuva ja alueet S2 Ajankohtainen muuttuva maailma S3 Elämän perusedellytykset maapallolla S4 Muuttuvat maisemat ja elinympäristöt S5 Ihmiset ja kulttuuri maapallolla S6 Kestävä elämäntapa ja luonnonvarojen kestävä käyttö	Eri kulttuurialueiden luonnonmaantieteellisiä piirteitä Eri alueiden paikallisia eroja ihmisen ja luonnon ympäristön välisessä vuorovaikutuksessa Eri alueiden luonnonvarat pääpiirteissään	Eri kulttuurialueiden luonnonmaantieteellisiä piirteitä Eri kulttuurialueiden luonnonvarojen hyödyntämistapoja Luonnon ympäristön tila ja viime aikojen muutokset lähialueilla Oman kotiseudun ja Suomen eri alueiden	Ihmisen toiminnan ja luonnon ympäristön välinen vuorovaikutus: ihmisen toiminnan vaikutus karttakuvan muutoksiin ja luonnonvarojen riittävyyteen eri alueilla

	Ympäristöön vaikuttavia toimintoja	paikallisia piirteitä ihmisen ja luonnon ympäristön välisessä vuorovaikutuksessa	
Laaja-alainen osaaminen	L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen		
Arvioinnin kohde	Luonnon ja ihmisen toiminnan välisen vuorovaikutuksen ymmärtäminen sekä luonnonvarojen kestävä käyttö		

Maantieteelliset taidot

T5 ohjata oppilasta kehittämään maantieteellistä ajattelutaitoa sekä kykyä esittää maantieteellisiä kysymyksiä	7.lk Oppilas ohjautuu käyttämään maantieteellisiä peruskäsitteitä	8.lk Oppilas ohjautuu käyttämään maantieteellisiä peruskäsitteitä ja harjoittelee maantieteellisten peruskäsitteiden soveltamista	9.lk Oppilas käyttää maantieteellisiä peruskäsitteitä ja maantieteellisiä peruskäsitteitä sekä harjaantuu maantieteellisten kysymysten esittäjänä
S1 Maapallon karttakuva ja alueet S2 Ajankohtainen muuttuva maailma S3 Elämän perusedellytykset maapallolla S4 Muuttuvat maisemat ja elinympäristöt S5 Ihmiset ja kulttuuri maapallolla S6 Kestävä elämäntapa ja luonnonvarojen kestävä käyttö	Maapallon karttakuvan peruspiirteet, kartan peruskäsitteet, ilmansuunnat, paikkatiedon käyttö Maantieteellisten kysymysten tekeminen ajankohtaisista ilmiöistä Ajankohtaisten maantieteellisten ilmiöiden vaikutuksia elämän edellytyksiin Oman lähiympäristön ja siinä tapahtuvien maantieteellisten muutosten havainnointi Eri kulttuurien maantieteellisiä piirteitä esimerkkien avulla	Kartan peruskäsitteiden syventäminen ja paikkatiedon hyödyntämisen mahdollisuudet Maantieteellisten kysymysten tekeminen ajankohtaisista ilmiöistä Esimerkkejä ilmiöiden vaikutuksista elämän edellytyksiin Eri kulttuurien maantieteellisiä piirteitä ja luonnonvarojen hyödyntämistapoja Eri luonnon- ja kulttuurimaisemissa tapahtuvia maantieteellisiä muutoksia esimerkkien avulla	Kartan peruskäsitteiden syventäminen ja paikkatiedon hyödyntämisen mahdollisuudet, geomedia Maantieteellisten kysymysten tekeminen ajankohtaisista ilmiöistä Ajankohtaisten maantieteellisten ilmiöiden vaikutuksia elämän edellytyksiin Ihmisen toiminnan ja luonnon ympäristön välisen vuorovaikutuksen hahmottaminen Eri luonnon- ja kulttuurimaisemissa tapahtuvia

			<p>maantieteellisiä muutoksia esimerkkien avulla</p> <p>Eri kulttuurien maantieteellisiä piirteitä ja niiden taustoja</p> <p>Kestävän elämäntavan ja luonnonvarojen riittävyyden kysymyksiä</p>
Laaja-alainen osaaminen	L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen		
Arvioinnin kohde	Maantieteellinen ajattelutaito		

T6 ohjata oppilasta kehittämään tilatajua sekä symboleiden, mittasuhteiden, suuntien ja etäisyyksien ymmärrystä	<p>7.lk Oppilas kehittää maantieteellisten symboleiden, mittasuhteiden, suuntien ja etäisyyksien ymmärrystä</p>	<p>8.lk Oppilas vahvistaa maantieteellisten symboleiden, mittasuhteiden, suuntien ja etäisyyksien ymmärrystä sekä kehittää tilatajuaan</p>	<p>9.lk Oppilas vahvistaa maantieteellisten symboleiden, mittasuhteiden, suuntien ja etäisyyksien ymmärrystä sekä kehittää tilatajuaan</p>
<p>S1 Maapallon kartta-kuva ja alueet S2 Ajankohtainen muuttuva maailma S3 Elämän perusedellytykset maapallolla S4 Muuttuvat maisemat ja elinympäristöt S5 Ihmiset ja kulttuuri maapallolla S6 Kestävä elämäntapa ja luonnonvarojen kestävä käyttö</p>	<p>Kartta-ajattelun peruspiirteet, ilman-suunnat, paikan määrittäminen ja etäisyyksien mittaaminen</p> <p>Ajankohtaisten maantieteellisten ilmiöiden ja tapahtumien sijoittaminen maapallolle</p> <p>Elämän perusedellytysten alueelliset erot kartta-ajattelussa</p>	<p>Kartta-ajattelun peruspiirteiden hallinnan vahvistaminen</p> <p>Ajankohtaisten maantieteellisten ilmiöiden ja tapahtumien sijoittaminen maapallolle</p> <p>Elämän perusedellytysten alueelliset erot kartta-ajattelussa</p> <p>Maiseman kuvaileminen kartta-ajattelun ja kuva-analyysin kautta</p> <p>Eri kulttuurialueiden ja ihmisen toiminnan</p>	<p>Kartta-ajattelun ja kartan käytön hallinnan vahvistaminen</p> <p>Ajankohtaisten maantieteellisten ilmiöiden ja tapahtumien sijoittaminen maapallolle</p> <p>Elämän perusedellytysten alueelliset erot kartta-ajattelussa</p> <p>Kuva maantieteellisen ilmiön tai paikan luonnehtijana</p> <p>Eri kulttuurialueiden ja ihmisen toiminnan</p>

		kuvaaminen kartta-ajattelun kautta Kestävän elämäntavan harjoittamisen mahdollisuuksia eri alueilla	kuvaaminen kartta-ajattelun kautta Kestävän elämäntavan harjoittamisen mahdollisuuksia eri alueilla
Laaja-alainen osaaminen	L4 Monilukutaito L5 Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen		
Arvioinnin kohde	Tilatajun kehittyminen		

T7 Ohjata oppilasta harjaannuttamaan arkielämän geome-diataitoja sekä lukemaan, tulkitsemaan ja laatimaan karttoja ja muita malleja maantieteellisistä ilmiöistä	7.lk Oppilas harjoittelee arjen geome-diataitoja	8.lk Oppilas vahvistaa arjen geome-diataitoja	9.lk Oppilas vahvistaa arjen geome-diataitoja
S1 Maapallon karttakuva ja alueet S2 Ajankohtainen muuttuva maailma S3 Elämän perusedellytykset maapallolla S4 Muuttuvat maisemat ja elinympäristöt S5 Ihmiset ja kulttuuri maapallolla S6 Kestävä elämäntapa ja luonnonvarojen kestävä käyttö	Maapallon karttaku- van ja eri maantieteel- listen ilmiöiden mal- lintamisen hahmotte- lua Päätelmiä elämän pe- rusedellytyksistä jol- lain alueella Havain- toja ihmis- maantieteellisistä il- miöistä ja kulttuu- reista eri alueilla arjen geome-dian avulla	Maapallon ja paikallis- ten alueiden karttaku- van hahmottaminen sekä eri maantieteel- listen ilmiöiden mallin- tamisen perusteita Päätelmiä elämän pe- rusedellytyksistä jol- lain alueella Huomioita maiseman ja elinympäristön muutoksista geome- dian avulla Havain- toja ihmis- maantieteellisistä ilmi- öistä ja kulttuureista eri alueilla arjen geo- median avulla	Maapallon ja paikallis- ten alueiden karttaku- van hahmottaminen sekä eri maantieteel- listen ilmiöiden mallin- tamisen ja kuvaami- sen perusteita Huomioita maiseman ja elinympäristön muutoksista geome- dian avulla Havain- toja ihmis- maantieteellisistä ilmi- öistä ja kulttuureista eri alueilla arjen geo- median avulla Päätelmiä alueellisista globalisaation vaiku- tuksista ja esimerkiksi

		Päätelmiä alueellisista globalisaation vaikutuksista ja esimerkiksi alueellisista kehityksymyksistä	alueellisista kehityksymyksistä
Laaja-alainen osaaminen	L5 Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen L6 Työelämätaidot ja yrittäjyys		
Arvioinnin kohde	Geomediataidot		

T8 ohjata oppilasta kehittämään maantieteellisiä tutkimustaitoja	7.lk Oppilasta ohjataan toteuttamaan pienimuotoinen maantieteellinen tutkimus ja esittämään sen tulokset	8.lk Oppilas toteuttaa pienimuotoisen maantieteellisen tutkimuksen ja esittää sen tulokset	9.lk Oppilas toteuttaa pienimuotoisen maantieteellisen tutkimuksen ja esittää sen tulokset havainnollistaen ja suullisesti esittäen
S1 Maapallon karttakuva ja alueet S2 Ajankohtainen muuttuva maailma S3 Elämän perusedellytykset maapallolla S4 Muuttuvat maisemat ja elinympäristöt S5 Ihmiset ja kulttuuri maapallolla S6 Kestävä elämäntapa ja luonnonvarojen kestävä käyttö	Oma pienimuotoinen maantieteellinen tutkimus	Oma pienimuotoinen maantieteellinen tutkimus	Oma pienimuotoinen maantieteellinen tutkimus
Laaja-alainen osaaminen	L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen		
Arvioinnin kohde	Maantieteelliset tutkimustaidot		

T9 harjaannuttaa oppilasta havainnoimaan ympäristöä ja siinä tapahtuvia muutoksia sekä aktivoida oppilasta seuraamaan	7.lk Oppilas harjoittelee havainnoimaan lähiympäristön muutoksia sekä nimeämään keskeisiä muutoksia aiheuttavia tekijöitä.	8.lk Oppilas harjoittelee havainnoimaan lähiympäristön muutoksia sekä nimeämään keskeisiä muutoksia aiheuttavia tekijöitä.	9.lk Oppilas harjoittelee havainnoimaan lähiympäristön muutoksia sekä nimeämään keskeisiä muutoksia aiheuttavia tekijöitä.
--	---	---	---

ajankohtaisia tapahtumia omassa lähiympäristössä, Suomessa ja koko maailmassa	Oppilasta ohjataan tuomaan esille maantieteellisiin ilmiöihin liittyvää uutisointia sekä selittämään ilmiöiden taustoja	Oppilasta ohjataan tuomaan esille maantieteellisiin ilmiöihin liittyvää uutisointia sekä selittämään ilmiöiden taustoja	Oppilasta ohjataan tuomaan esille maantieteellisiin ilmiöihin liittyvää uutisointia sekä selittämään ilmiöiden taustoja
S1 Maapallon karttakuva ja alueet S2 Ajankohtainen muuttuva maailma S3 Elämän perusedellytykset maapallolla S4 Muuttuvat maisemat ja elinympäristöt S5 Ihmiset ja kulttuuri maapallolla S6 Kestävä elämäntapa ja luonnonvarojen kestävä käyttö	Lähiympäristön muutosten havainnointi sekä keskeisten muutoksia aiheuttavien tekijöiden nimeäminen Lähiympäristön muutoksien vaikutus elämän perusedellytyksiin, muuttuvaan maisemaan ja elinympäristöön Ajankohtaisten väestö- ja kulttuuri- maantieteellisten tapahtumien seuraaminen	Lähiympäristön ja Suomen ympäristönmuutosten havainnointi sekä keskeisten muutoksia aiheuttavien tekijöiden nimeäminen ja vaikutus muuttuvaan maisemaan ja elinympäristöön Ajankohtaisten väestö- ja kulttuuri- maantieteellisten tapahtumien seuraaminen sekä niiden vaikutusten arvioiminen kestävä elämäntavan kannalta	Ympäristönmuutoksia maapallolla sekä keskeisten muutoksia aiheuttavien tekijöiden nimeäminen Ympäristömuutosten vaikutus elämän perusedellytyksiin, muuttuvaan maisemaan ja elinympäristöön Ajankohtaisten väestö- ja kulttuuri- maantieteellisten tapahtumien seuraaminen sekä niiden vaikutusten arvioiminen kestävä elämäntavan kannalta
Laaja-alainen osaaminen	L4 Monilukutaito		
Arvioinnin kohde	Ympäristölukutaito ja ympäristön muutosten arvioiminen		

T10 tukea oppilasta kehittämään vuorovaikutus- ja ryhmätyötaitoja sekä argumentoimaan ja esittämään selkeästi maantieteellistä tietoa	7.lk Oppilasta ohjataan harjoittelemaan vuorovaikutus- ja ryhmätyötaitoja sekä maantieteellisen tiedon esittämistä	8.lk Oppilas harjoittelee vuorovaikutus- ja ryhmätyötaitoja sekä maantieteellisen tiedon esittämistä ja argumentointia.	9.lk Oppilas kehittää vuorovaikutus- ja ryhmätyötaitoja sekä maantieteellisen tiedon esittämistä ja argumentointia.
S1 Maapallon karttakuva ja alueet S2 Ajankohtainen muuttuva maailma	Ryhmässä toimiminen, oman toiminnan arviointi, oman mielipiteen esittäminen ja	Ryhmässä toimiminen, oman toiminnan arviointi, oman mielipiteen esittäminen ja	Ryhmässä toimiminen, oman toiminnan arviointi, oman mielipiteen esittäminen ja

S3 Elämän perusedellytykset maapallolla S4 Muuttuvat maisemat ja elinympäristöt S5 Ihmiset ja kulttuuri maapallolla S6 Kestävä elämäntapa ja luonnonvarojen kestävä käyttö	rakentava suhtautuminen erilaisiin näkemuksiin maantieteellisissä asioissa	rakentava suhtautuminen erilaisiin näkemuksiin maantieteellisissä asioissa	rakentava suhtautuminen erilaisiin näkemuksiin maantieteellisissä asioissa
Laaja-alainen osaaminen	L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu		
Arvioinnin kohde	Ryhmässä työskentelyn, maantieteellisen tiedon esittämisen ja argumentoinnin taidot		

T11 ohjata oppilasta vaalimaan luontoa, rakennettua ympäristöä ja niiden monimuotoisuutta sekä vahvistaa oppilaan osallistumisen ja vaikuttamisen taitoja	7.lk Oppilas opettelee vaalimaan luontoa ja rakennettua ympäristöä sekä vahvistamaan osallistumisen taitoja	8.lk Oppilas arvostaa ja vaalii luontoa ja rakennettua ympäristöä sekä vahvistaa osallistumisen ja vaikuttamisen taitoja	9.lk Oppilasta arvostaa ja vaalii luontoa ja rakennettua ympäristöä sekä vahvistaa osallistumisen ja vaikuttamisen taitoja
S1 Maapallon karttakuva ja alueet S2 Ajankohtainen muuttuva maailma S3 Elämän perusedellytykset maapallolla S4 Muuttuvat maisemat ja elinympäristöt S5 Ihmiset ja kulttuuri maapallolla S6 Kestävä elämäntapa ja luonnonvarojen kestävä käyttö	Pienimuotoinen yksilö- tai ryhmäprojekti lähiympäristön viihtyvyyden parantamiseksi tai ympäristön monimuotoisuuden säilyttämiseksi	Pienimuotoinen yksilö- tai ryhmäprojekti lähiympäristön viihtyvyyden parantamiseksi tai ympäristön monimuotoisuuden säilyttämiseksi	Lähiympäristön viihtyvyyden parantamiseen tai ympäristön monimuotoisuuden säilyttämiseen tähtäävään projektiin osallistuminen
Laaja-alainen osaaminen	L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen		
Arvioinnin kohde	Osallistumis- ja vaikuttamistaitojen soveltaminen eri aluetasoilla		

Maantiedon asenne- ja arvotavoitteet

T12 Tukea oppilasta kasvamaan aktiiviseksi, vastuullisesti toimivaksi ja kestävään elämäntapaan sitoutuneeksi kansalaiseksi	7.lk Oppilas harjoittelee kertomaan, miten toimii ja toimitaan vastuullisesti ja kestävä elämäntapaa noudattaen	8.lk Oppilas kehittyi kertomaan, miten toimii ja toimitaan vastuullisesti ja kestävä elämäntapaa noudattaen	9.lk Oppilas osaa kertoa, miten toimii ja toimitaan vastuullisesti ja kestävä elämäntapaa noudattaen
S1 Maapallon karttakuva ja alueet S2 Ajankohtainen muuttuva maailma S3 Elämän perusedellytykset maapallolla S4 Muuttuvat maisemat ja elinympäristöt S5 Ihmiset ja kulttuuri maapallolla S6 Kestävä elämäntapa ja luonnonvarojen kestävä käyttö	Kokemusten ja toiminnan pohtiminen osana itse- tai ryhmäarviointia esimerkiksi seurantapäiväkirjan, toimintakartoituksen avulla tai monialaisen oppimiskokonaisuuden osana	Kokemusten ja toiminnan pohtiminen osana itse- tai ryhmäarviointia esimerkiksi seurantapäiväkirjan, toimintakartoituksen avulla tai monialaisen oppimiskokonaisuuden osana	Kokemusten ja toiminnan pohtiminen osana itse- tai ryhmäarviointia esimerkiksi seurantapäiväkirjan, toimintakartoituksen avulla tai monialaisen oppimiskokonaisuuden osana
Laaja-alainen osaaminen	L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen		
Arvioinnin kohde	Ei käytetä arvosanan muodostumisen perusteena		

<p>T13 ohjata oppilasta arvostamaan alueellista identiteettiään sekä luonnon, ihmistoiminnan ja kulttuurien moninaisuutta sekä kunnioittamaan ihmisoikeuksia kaikkialla maailmassa</p>	<p>7.lk Oppilas harjoittelee luonnehtimaan omaan alueelliseen identiteettiinsä vaikuttavia tekijöitä sekä kuvaa omaan lähiympäristön monimuotoisuutta.</p> <p>Oppilas tutustuu kulttuurien ja ihmisten moninaisuuteen ja harjoittelee tarkastelemaan yhteiskunnan ilmiöitä ihmisoikeuksien näkökulmasta</p>	<p>8.lk Oppilas luonnehtii omaan alueelliseen identiteettiinsä vaikuttavia tekijöitä sekä kuvaa lähiympäristön monimuotoisuutta.</p> <p>Oppilas tarkastelee kulttuurien ja ihmisten moninaisuutta ja yhteiskunnan ilmiöitä ihmisoikeuksien näkökulmasta</p>	<p>9.lk Oppilas luonnehtii omaan alueelliseen identiteettiinsä vaikuttavia tekijöitä sekä kuvaa lähiympäristön monimuotoisuutta.</p> <p>Oppilas ymmärtää kulttuurien ja ihmisten moninaisuutta ja yhteiskunnan ilmiöitä ihmisoikeuksien näkökulmasta</p>
<p>S1 Maapallon kartta-kuva ja alueet S2 Ajankohtainen muuttuva maailma S3 Elämän perusedellytykset maapallolla S4 Muuttuvat maisemat ja elinympäristöt S5 Ihmiset ja kulttuuri maapallolla S6 Kestävä elämäntapa ja luonnonvarojen kestävä käyttö</p>	<p>Oman lähiympäristön tutkiminen esimerkiksi geomedian avulla</p>	<p>Oman lähiympäristön ja jonkin kaukaisemman asuinympäristön vertaileminen geomedian avulla</p> <p>Ihmismaantieteeseen liittyvän kulttuurien moninaisuuden arvos-taminen ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen</p>	<p>Oman maantieteellisen ja kulttuuri-identiteetin peilaaminen muihin kulttuureihin ja ihmisoikeuksien toteutumiseen</p>
<p>Laaja-alainen osaaminen</p>	<p>L3 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen</p>		
<p>Arvioinnin kohde</p>	<p>Ei käytetä arvosanan muodostumisen perusteena</p>		